

Sitoutumisesta

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

"Jokainen joka tietää saaneensa kutsun työhön, jota ei ole tehnyt ja joka on jättänyt omakseen tietämänsä tehtävän hoitamatta; jokainen, joka on hyljännyt omakseen tunnistamansa kutsumuksen, tietää mitä tarkoittaa sanoa: Omatuntoni soimaa minua." **Martin Buber**

Vanha juutalainen taru kertoo kahdesta Talmudin opiskelijasta, jotka tulivat rabbinsa luokse valittamaan:

"Miten ihmeessä me voimme oppia yhtään mitään kun opettaja Abey sanoo yhtä ja opettaja Raba sanoo toista? Kuka heistä ottaa selvää?"

Vanha rabbi vastasi:

"Joka haluaa oppia mitä Abey opettaa on ensin sidottava sielunsa häneen sieluunsa. Vasta sitten voi ymmärtää mitä hän todella sanoo. Jos haluaa oppia jotain Rabalta on yhtäläillä sidottava sielunsa hänen sieluunsa."

Tällainen kuvakieli herättää huolta jokaisessa itsenäisyyttään varjelevassa ihmisessä. Sitoutuminen ei todellakaan ole aikamme suosituimpia sanoja.

Sitoutuminen ei ole kruisailua esoteerisen risteilylaivan hengellisen salaattipöydän ääressä. **Hengen ja Tiedon messut** ovat maistelijoille, hengen maailman kulinaristeille ja ahmateille, jotka keräilevät transendenttisiä elämyksiä ja uskonnollisia ideoita kuin kauniita simpukoita eksoottisen lomapaikan rannoilta. Kun niitä on aikansa ihastellut ne pannaan hyllylle muiden joukkoon tai heitetään roskiin. Postmoderni ihminen sitoutuu ainoastaan sitoutumattomuuteensa ja pitää vapautena rajatonta mahdollisuutta seurata seuraavaa mielijohdetta tai päähänpälkähdyistä. Menneisyys on liian rasittava muistettavaksi ja tulevaisuus liian ylivoimainen otettavaksi huomioon. Tärkeintä on "ottaa kaikki irti" siitä, mikä tällä hetkellä on tarjolla.

Minä-sinä suhde ei avaudu suhdeturistille, joka mittaa kokemuksensa syvyyttä matkakohteidensa lukumäärällä, eikä sillä kuinka pitkäksi aikaa hän on pysähtynyt antautumaan ja sitoutumaan yhteen suhteeseen. Kun hän on vihdoinkin vapautunut vanhempiensa orjuuden ikeestä hän ylläpitää vapauttaan sillä ettei sitoudu edes omien lastensa hyvinvointiin vaikka jostain mielijohteesta olisi sellaisia tullut tehneeksikin. Postmoderni ihminen on orjuuttanut itsensä vapauteen – tai ainakin kuvitelmaansa siitä, mitä vapaus on. Hän ei matkoillaan tarvitse kartoja, koska ei oikeastaan ole matkalla mihinkään. Tärkeintä on vain pysyä liikkeellä – olla pysähtymättä. Koulun uskontotunnilla opittiin että *polyteismi* tarkoittaa monijumalisuutta, mutta sellaista esiintyi tietenkin vain *siellä jossain*. Minusta näyttää siltä että parempaa sanaa ei löydykään kuvaamaan nykyihmisen piilouskonnollisuutta. Yhä harvemmin löytää ihmisiä, jotka ovat vakaasti sitoutuneet millekään isolle asialle, aatteelle, uskonnolle tai edes toiseen ihmiseen.

"Rakkaus on ikuista — sen kohde vain vaihtelee" on nykyajan länsimaiselle polyteismille sopiva nälväisy. Tänäpäin uskotaan tähän, huomenna kokeillaan tuota ja ylihuomenna on varmaan keksitty jotain vielä parempaa. Muuttumisen illuusio pysyy yllä vain sillä, että joka päivä syödään eri ruokaa. Kukaan ei huomaa, että kaikesta tulee ihan samaa paskaa.

---

¹ Eclipse of God (Harper & Bros -52).

Jack Kerouac'in elämänfilosofia oli aikanaan: ”*En tiedä, enkä välitä, eikä silläkään ole mitään merkitystä.*”² Se on evankeliumia kansalle, joka pelkää sitoutumista. Totuus ei ole annettu vain ihailtavaksi. Se on annettu seurattavaksi. Jos valo näyttää tietä eteenpäin, sitä on parempi kulkea, eikä vain pälistellä. On sitouduttava olemaan uskollinen kutsulle ja kutsujalle.

Elämän *leveys*ulottuvuus tulee niistä asioista joista olen kiinnostunut. Mitä laajemmalle uteliaisuuteni yltää sitä avarampi olen.

Tätä tasapainottava ulottuvuus on elämän *syvyys*. Se tulee siitä, mihin tai kehen, olen kaikkien kiinnostusteni keskellä valmis *sitoutumaan*. Ihmisyyden rajallisuus tulee vastaan viimeistään siinä vaiheessa, kun yritän sovittaa näitä ulottuvuuksia yhteen. Leveysulottuvuus tuo määrätöntä rikkautta. Syvyysulottuvuus tuo henkilökohtaista tarkoitusta. Leveyttä pystyn paljon mukavammin hallitsemaan. Mediatyhteiskunnan tarjoama informaatiotulva on kuin seireenien laulua tiedon- ja kokemuksennälkäiselle etsijälle. Tie avautuu 360 asteen leveydeltä joka suuntaan. Kaikki on teoriassa mahdollista, mutta mikään ei ole käytännössä totta. Sen sijaan, että lukisin yhden kirjan alusta loppuun, luen seitsemän kirjaa alusta jonkin matkaa. Rauhaton sieluni seurustelee mahdollisimman monen ihmisen kanssa, ottamatta yhtäkään suhdetta antautumisen tai sitoutumisen kautta todesta. Kiireiset käteni koskettavat sataa projektia, ilman että sydämeni olisi yhdenkään syvemmissä tarkoituksessa mukana. Sanon pinnallisen *kyllän* kaikille, sanomatta perusteellista *ei*tä millekään tai kenellekään. En kestä sitä, että perusteellisen kyllä-sanominen edellyttää yhtä perusteellisen ei-sanomisen jollekin toiselle. Haluan pitää kaikista ja kaikesta kiinni. Silti minulla ei ole mihinkään kunnan otetta.

Syvyys kutsuu minua todellisuuteen, jota en pysty kontrolloimaan: sitoutuneeseen rakastamiseen, elämäni rajaamiseen sinään, jonka kohtaamista en pysty pitämään hanskassa pelkän aivokapasiteetin varassa. Kiusallinen juttu. Syvyys haastaa minut elämään jatkuvassa muutosprosessissa. Leveys on paljon sallivampi muuttumattomuuteni suhteen.

Sitoutuminen ei merkitse vain sitä että tarkoittaa mitä sanoo tai että sanoo mitä tarkoittaa. Sitoutuminen on sitä, että koko olemuksellaan todella tarkoittaa sitä mitä tarkoittaa.

Yhteen *asiaan* sitoutuminen voi olla paikalleen pysähdyttävää. Se on sitoutumista minä-se suhteeseen. Voin sitoutua uskoon, poliittiseen puolueeseen ta yhden asian liikkeeseen. Ei se välttämättä muuta minua millään tavalla.

Mihin tahansa minä-sinä suhteeseen sitoutuminen, uskollisuuden lupaaminen, on jatkuvaan muutokseen antautumista. Ihmiseen tai Jumalaan sitoutuminen ei voi olla haastamatta olemukseni peruspilareita.

Jokaisen elämän laatu määräytyy sen kautta mitä ja ketä hän rakastaa, kenelle hän antautuu ja keneen hän sitoutuu.

Sidottuna oleminen ja sitoutuminen ero on huikea. Ensimmäinen ehkäisee itsenäisyyttä ja vapautta. Toinen *edellyttää* itsenäisyyttä ja vapautta.

En halua saivarrella sanoilla. Olen käyttänyt sanaa *sitoutuminen* sen kokonaisvaltaisessa mielessä. Silti tiedän omasta kokemuksestani, että sitoutumiseen ei välttämättä aina kuulu antautumista. Huomaan sen, kun katson naisusuhteitteni historiaa. Olen ollut hyvä sitoutumaan, olemaan lojaali ja periaatteellisesti erittäin uskollinen. Silti olen syvemmän antautumiseni mielellään säästänyt suhteisiin, jossa

---

² Siteerattu kirjassa: Sacred Lies an silences. A psychology of religious disguise. Vernon Ruland. Liturgical Press. Minnesota -94.

en ole sitoutunut. Antautuminen ihmiselle, johon on kaiken lisäksi sitoutunut, on ollut maailman pelottavimpia asioita. Sitä kutsun *vihkiytymiseksi*.

Kaikissa kulttuureissa erilaiset vihkiytymiset on vahvistettu julkisin rituaalein. Suurin mahdollinen sitoutuminen ja antautuminen toiselle ihmiselle, Jumalalle, tiettyyn työhön tai tiettyyn kutsumukseen, on pyritty sinetöimään julkisilla seremonioilla ja riiteillä.

Papit ja professorit vihitään, teekkarit ja helluntalaiset saavat kasteensa, uskonnolliseen ryhmittymään liittynyt käännyttäminen antaa vähintäänkin julkisen ”todistuksensa” koko seurakunnan edessä, harekrishnalaiselta leikataan tukka ja joltakin toiselta leikataan esinahka, kolmannelta viedään vain rahat jne.

Yleensä kaikkien rituaalien perussisältö on se, että vihkiytyessäsi sanomaan kokonaisvaltaisesti *kyllä* jollekin sanot yhtä totaalisesti *ei* jollekin toiselle. Juuri tämä on vihkiytymisen sietämättömin puoli. Kulttuurissa, jossa pyhiinvaellus on muuttunut turismiksi, kutsumus kokeilunhaluksi ja vihkiytyminen uhkapeliksi ei näytä kovin fiksulta vihkiytyä niin kertakaikkisesti. Kun mahdollisuudet avautuvat joka suuntaan pitäisi ainakin suurin osa elämästä kuluttaa kokeilemiseen, triippien tekemiseen. Ei haluta sanoa ei millekään. Miten se on mahdollista muutoin kuin sillä, ettei myöskään sano kyllä millekään? Kaikkea ei voi saada. Täytyy valita. Tie joka avautuu eteemme 360 asteen leveydellä ei johda mihinkään. Valitseminen tekee tien kapeammaksi, sitoutuminen entistäkin kapeammaksi ja vihkiytyminen tiivistää sen poluksi joka ei kelpaa muuhun kuin kulkemiseen. Tulipa mieleeni... ihan kuin joku olisi aikanaan sanonut jotain tärkeää laveasta ja kaidasta tiestä...